

Jaarverslag 2016

Vlaams Brusselfonds

INHOUDSTABEL

Inhoudstabel	2
1. OPRICHTING VAN HET VLAAMS BRUSSELFONDS: ACHTERGROND EN OPZET	3
2. HET VLAAMS BRUSSELFONDS – EEN PARASTATALE A	4
3. HERPOSITIONERING VLAAMS BRUSSELFONDS BIJ ABB	4
4. TOEPASSINGSGBIED EN BESTEMMING VAN DE MIDDELEN	4
4.1 De volstorting van het fonds - 2002-2008	5
4.2 De financiële middelen van het fonds in 2016	5
5. BEDRIJFSECONOMISCHE BOEKHOUDING EN BUDGETTAIRE RAPPORTERING	6
6. BEGROTING VLAAMS BRUSSELFONDS	7
7. INITIATIEVEN	8
7.1 INITIATIEVEN GEFINANCIERD MET DE WERKINGSTOELAGE	8
7.1.1 ESR 2110 rente op overheidsschuld	8
7.1.2 ESR 3200 tegemoetkomingen aan bedrijven	8
7.1.3 ESR 3300 tegemoetkomingen aan vzw's	9
7.1.4 ESR 4160 tegemoetkoming aan Muntpunt	10
7.1.5 ESR 4540 tegemoetkomingen aan de federale overheid	10
7.2 Initiatieven gefinancierd met de investeringstoelage	11
7.2.1 ESR 5112 investeringsbijdrage aan bedrijven	11
7.2.2 ESR 5210 investeringsbijdrage aan vzw's	13
7.2.3 ESR 9170 aflossingen bij financiële leasings	14
8. VASTLEGGINGEN	14
9. BETALINGEN	17
10. ONTVANGSTEN VERSUS UITGAVEN – Budgettair = Bedrijfseconomisch	21
11. TOEKOMSTIGE BETALINGSVERPLICHTIGEN OP DATUM VAN 31/12/2016	22
12. OVERZICHT DOSSIERS 2003-2016	23
13. SAMENSTELLING BEDRAG VASTLEGGINGSMACHTIGING 2002 - 2017	29
BIJLAGE 1	34

1. OPRICHTING VAN HET VLAAMS BRUSSELFONDS: ACHTERGROND EN OPZET

Op basis van artikel 34 van de bijzondere wet van 13 juli 2001 tot herfinanciering van de gemeenschappen en de uitbreiding van de fiscale bevoegdheden van de gewesten wordt jaarlijks aan de Vlaamse Gemeenschap een dotatie toegekend ter compensatie van het kijk- en luistergeld, dat als gevolg van de Lambermontakkoorden van een gemeenschapsbelasting tot een gewestbelasting werd omgevormd.

Deze dotatie bestaat uit het gemiddelde bedrag van de laatste drie jaar van de netto-opbrengsten van het in het Nederlandstalige taalgebied gelokaliseerde kijk- en luistergeld verhoogd met 20% van het gemiddelde bedrag van de netto-opbrengst van deze belasting in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

In de aanvullende regeringsverklaring van de Vlaamse Regering van 9 juli 2001 (punt 7) voorzag de Vlaamse Regering op initiatief van de toenmalige Vlaamse minister bevoegd voor Brussel dat in het kader van de afschaffing van het kijk- en luistergeld door de invoering van het nultarief, deze 20% van het in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest geïnde kijk- en luistergeld (10,213 miljoen euro) via een Vlaams Brusselfonds zou worden geïnvesteerd in initiatieven ten gunste van de Brusselse Vlamingen.

De oprichting van het fonds, gemotiveerd vanuit een compensatiegedachte ten voordele van de Brusselse Vlamingen die verstoken bleven van het in het Vlaamse gewest ingevoerde nultarief, werd geregeld bij decreet van 21 december 2001 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002 waarin de oprichting van het Vlaams Brusselfonds als een parastatale A werd voorzien.

Artikel 67 van het vermelde decreet van 21 december 2001 voorzag de aanwending van de middelen van het fonds voor initiatieven die zich prioritair richten naar inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, die gebruikers zijn van instellingen die wegens hun activiteiten of hun organisatie beschouwd worden als uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap.

Er werden een aantal toepassingsmogelijkheden afgetast waarbij het financiële voordeel enkel nuttig zou zijn voor de Brusselaars die gebruik maken van de Vlaamse instellingen en voorzieningen in Brussel.

De concrete uitwerking van tegemoetkomingen of budgettaire inspanningen botste evenwel op de moeilijkheden omwille van de institutionele bevoegdheidsverdeling waarbij de Vlaamse Gemeenschap enkel een gemeenschapsbeleid kan voeren via haar instellingen.

Ondertussen schafte ook Brussel het kijk- en luistergeld af, waardoor de compensatiegedachte verviel. Daarom werd het gebruik van de middelen van het fonds opengetrokken tot initiatieven ter bevordering van de ontsluiting en de toegankelijkheid van instellingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest die wegens hun activiteiten of hun organisatie worden beschouwd als uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap. Dat kan gaan om de tegemoetkomingen voor gebruikers van deze instellingen of om de uitbouw van een kwalitatief, bereikbaar en zichtbaar netwerk van gemeenschapsvoorzieningen. Die initiatieven zijn complementair aan het inclusief gemeenschapsbeleid.

Pas bij decreet van 20 december 2002 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2003 werd de bestemming van de middelen in die zin aangepast.

Het Vlaams Brusselfonds werd operationeel na de goedkeuring van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 februari 2003 tot regeling van het beheer en de werking van het Vlaams Brusselfonds. De werking en het beheer van het fonds ressorteert onder de Vlaamse minister, bevoegd voor Brussel en het hoofd van het team Coördinatie Brussel van het Agentschap Binnenlands Bestuur werd als leidend ambtenaar belast met het dagelijks en financiële beheer van het Vlaams Brusselfonds.

2. HET VLAAMS BRUSSELFONDS – EEN PARASTATALE A

Het Vlaams Brusselfonds is een parastatale A en dus een afzonderlijke rechtspersoonlijkheid te onderscheiden van de Vlaamse Gemeenschap. In realiteit is het een begrotingsfonds, een begrotingstechnisch vehikel waarvan de middelen worden ingeschreven bij de beleidsmiddelen van het Brusselbeleid - de jaarlijkse toelage aan het Vlaams Brusselfonds wordt ingeschreven onder het programma Brussel - waarvoor het personeel van het team Coördinatie Brussel wordt ingezet om de functie van (gedelegeerd) leidend ambtenaar, dossieropvolger en financieel stafmedewerker te behartigen.

Het fonds heeft geen publieksgericht karakter. Er is geen algemene decretale regeling op basis waarvan men een subsidiedossier kan indienen. Het is een begrotingstechnisch instrument van de Vlaamse Regering. In functie van bepaalde beleidsopportunities worden middelen gehaald uit het Vlaams Brusselfonds en niet uit een of andere basisallocatie van de reguliere begroting.

Dit staat in schril contrast met de bestaande mythe rond het Vlaams Brusselfonds, waarbij het fonds wordt vooropgesteld als een oplossing voor vele mogelijke problemen en projecten met een sterke beheers- en beleidsmatige output.

3. HERPOSITIONERING VLAAMS BRUSSELFONDS BIJ ABB

Naar aanleiding van de omvorming van de beleidsdomeinen Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid en Bestuurszaken tot het beleidsdomein Kanselarij en Bestuur, werd de coördinatie van het beleid Brussel-Hoofdstad toegevoegd aan het takenpakket van het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) onder de Afdeling Beleid Steden, Brussel en Vlaamse Rand.

Als motivering hiervoor werd er gesteld dat de missie en de doelstellingen van ABB specifiek verband houden met de aansturing van het beleid ten aanzien van de steden en de gemeenten als gedecentraliseerde besturen. Het specifieke beleid met betrekking tot Brussel Hoofdstad sluit daar nauw bij aan. In het verlengde hiervan werd ook het Vlaams Brusselfonds overgeheveld en werd de functie van leidend ambtenaar toegewezen aan de administrateur-generaal van ABB.

Op basis van het besluit van de leidend ambtenaar werd er vanaf 1 april 2015 subdelegatie verleend aan het teamhoofd van Coördinatie Brussel voor het dagelijkse en financiële beheer van het Vlaams Brusselfonds.

4. TOEPASSINGSGEBIED EN BESTEMMING VAN DE MIDDELEN

Overeenkomstig artikel 67 van het vermelde decreet van 21 december 2001, gewijzigd door artikel 30 van het decreet van 20 december 2002 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2003, kunnen de middelen van het fonds worden aangewend voor initiatieven ter bevordering van de ontsluiting en de toegankelijkheid van instellingen in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad die wegens hun activiteiten of hun organisatie worden beschouwd als uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap door middel van:

- tegemoetkomingen voor gebruikers van deze instellingen;
- de uitbouw van een kwalitatief, bereikbaar en zichtbaar netwerk van gemeenschapsvoorzieningen.

Die initiatieven zijn complementair aan het inclusief gemeenschapsbeleid.

Het gaat bijgevolg om een financieringssysteem van projecten en initiatieven waarbij het financiële voordeel alleen nuttig is voor wie gebruik maakt van de Vlaamse instellingen en voorzieningen of dat kan worden opgevat als een (projectmatige, partiële en/of eenmalige) aanvullende subsidie voor de betrokken instelling.

Alle projecten hebben als opzet een gemeenschapsinstelling of -voorziening uit te bouwen of verder te versterken. De financiering van Muntpunt vormt sinds 2009 een groot deel van de middelen.

De meest in het oog springende bestedingen in 2016 waren:

- kleine onderhouds- en herstellingskosten aan het gebouwencomplex van het Huis van het Nederlands Brussel en de financiering van een gebouwenbeheerder;
- kleine onderhouds- en herstellingskosten, eigenaarsonderhoud en uitbatingskosten voor Muntpunt;
- de financiering van de canon voor Muntpunt;
- de onroerende voorheffing voor Muntpunt;
- subsidie aan de vzw Koninklijke Vlaamse Schouwburg voor de werking 2016;
- investeringswerken aan het Huis van Het Nederlands;
- investeringssubsidie aan de vzw Magritte voor de verbouwing van het pand;
- investeringssubsidie aan de vzw Ritterklub voor bijkomende werken uitgevoerd op het private terrein van de voetbalaccommodatie op de Heymbosch-site.

4.1 De volstorting van het fonds - 2002-2008

In 2001 besliste de Vlaamse Regering om 20% van het in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest geïnde kijk- en luistergeld, zijnde 10,213 miljoen euro, te storten in het Vlaams Brusselfonds. Bij de opmaak van de eerste begroting van het Vlaams Brusselfonds in 2002 werd dit bedrag niet volledig ingeschreven. Pas na zeven begrotingsjaren was het fonds volstort. Een overzicht van de vastleggingsmachtiging 2002-2017 is opgenomen onder punt 13 van dit jaarverslag.

4.2 De financiële middelen van het fonds in 2016

Binnen het programma G "Brussel" is één begrotingsartikel (PJ0-1PGI5AX-IS Interne stromen - VLAAMS BRUSSELFONDS) opgenomen dat het financiële kader vormt van het fonds.

Op basisallocatie OPG70000 (vastleggingsmachtiging aan het Vlaams Brusselfonds) staat het krediet ingeschreven waarmee de nodige verbintenissen kunnen worden aangegaan voor de financiering van voorziene initiatieven. In 2016 was er op deze basisallocatie een bedrag beschikbaar van 2.421.000 euro. In de begroting van het Vlaams Brusselfonds stond een bedrag ingeschreven van 576.000 euro aan eigen inkomsten. Het totale beschikbare krediet voor verbintenissen bedraagt 2.997.000 euro (2.421.000 + 576.000 eigen inkomsten). Er werd in totaal 2.992.000,99 euro van deze middelen vastgelegd.

Daarnaast zijn er binnen dat begrotingsartikel twee toelagen ingeschreven om de vereffening van de verbintenissen mogelijk te maken. Op basisallocatie 1PG71600 werd een werkingstoelage van

1.430.000 euro ingeschreven en op basisallocatie 1PG71700 werd een investeringstoelage van 1.296.000 euro ingeschreven.

5. BEDRIJFSECONOMISCHE BOEKHOUDING EN BUDGETTAIRE RAPPORTERING

Het Vlaams Brusselfonds is onderworpen aan artikel 44 van het Rekendecreet van 8 juli 2011 betreffende de rapportering van de jaarrekening.

De jaarrekening wordt neergelegd op basis van een uniform rapporteringsbestand. Er wordt een semestriële rapportering en een eindejaarsrapportering ingediend. De rapportering bevat o.a.:

- bedrijfseconomische jaarrekening;
- budgettaire rapportering;
- uitvoeringsrekening in consolidatietool;
- een toelichting bij de balans, de resultatenrekening en de uitvoering van de begroting (enkel bij de eindejaarsrapportering).

De rapporteringen moeten worden goedgekeurd door de inhoudelijk bevoegde minister.

Voor het einde van de maand september moet semestrieel worden gerapporteerd.

Uiterlijk 31 maart van het jaar volgend op het boekjaar moet de Vlaamse minister bevoegd voor begroting in het bezit te zijn van de jaarrekening om een consolidatie mogelijk te maken van de bedrijfseconomische boekhouding en de uitvoering van de begroting.

Het team Rapportering, Controle en Advisering staat in voor de overmaking van de rekeningen aan het Rekenhof.

6. BEGROTING VLAAMS BRUSSELFONDS

De middelen, opgenomen in de initiële begroting van het Vlaams Brusselfonds, werden goedgekeurd bij decreet van 18 december 2015 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2016.

De begroting van het fonds werd aangepast:

- bij decreet van 8 juli 2016 houdende de aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2016;
- op 18 juli 2016 begrotingsakkoord voor een 1ste kredietherverdeling;
- op 8 december 2016 begrotingsakkoord voor een 2de kredietherverdeling.

(in duizend euro)

ESR code	Omschrijving	BO 2016	BA 2016	Kredietherverdeling 8/12
0821	Overgedragen saldo (ART. ABO AG016 4141)	PM	102	102
1611	Ontvangsten buiten de sector overheid	100	100	100
1620	Ontvangsten binnen de sector overheid	PM	PM	PM
3810	Terugbetalingen van bedrijven	PM	PM	PM
3840	Terugbetalingen van vzw's	PM	PM	PM
4610	Werkingsstoelage (PJ0-1PGI5AX-IS)	824	818	1.430
4940	Terugbetalingen van de federale overheid	PM	PM	PM
5720	Terugbetalingen van investeringen van bedrijven	PM	9	9
5810	Terugbetalingen van investeringen van vzw's	15	15	15
6612	Investeringsstoelage (PJ0-1PGI5AX-IS)	2.601	2.505	1.296
6651	Terugbetalingen van investeringen van de VUB	PM	PM	PM
6912	Kapitaaloverdracht van de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor Muntpunt	452	452	452
6940	Terugbetalingen van investeringen van de federale overheid	PM	PM	PM
		3.992	4.001	3.404

(in duizend euro)

ESR code	Omschrijving	BO 2016		BA 2016		Kredietherverdeling 8/12	
		VAK	VEK	VAK	VEK	VAK	VEK
0322	Over te dragen saldo		PM		PM		PM
2110	Rente op overheidsschuld	PM	PM	539	539	539	539
3200	Tegemoetkomingen aan bedrijven	157	157	157	172	145	214
3300	Tegemoetkomingen aan vzw's	100	100	100	93	153	139
3300	Subsidie aan de Koninklijke Vlaamse schouwburg	150	150	150	150	150	150
4160	Tegemoetkoming aan Muntpunt	317	317	301	317	252	269
4540	Tegemoetkomingen aan de federale overheid	200	200	190	190	223	223
5112	Investeringsbijdrage aan bedrijven	2.274	2.382	319	373	56	213
5210	Investeringsbijdrage aan vzw's	PM	296	90	296	116	234
6112	Kapitaaloverdracht aan de institutionele overheid	PM	PM	PM	PM	PM	PM
6151	Investeringsbijdrage aan de VUB	PM	90	PM	210	0	60
6321	Investeringsbijdrage aan gemeenten	PM	PM	PM	PM	PM	PM
6512	Investeringsbijdrage aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie	PM	300	PM	300	PM	PM
9170	Aflossingen bij financiële leaseings	PM	PM	1.361	1.361	1.363	1.363
		3.198	3.992	3.207	4.001	2.997	3.404

7. INITIATIEVEN

Hieronder gaat een overzicht - per ESR code - van de vastleggingen met een korte omschrijving per dossier.

7.1 INITIATIEVEN GEFINANCIERD MET DE WERKINGSTOELAGE

7.1.1 ESR 2110 rente op overheidsschuld

Rente erfpachtvergoeding Muntpunt
(AXA: 539.000 euro)

In uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst Vlaams Communicatiehuis Brussel van 29 januari 2008 staat de Vlaamse Gemeenschap vanaf 1 januari 2008 volledig in voor de betaling van de erfpachtvergoeding. Op ESR code 2110 wordt de rente van de erfpachtvergoeding aangerekend. Het kapitaalgedeelte wordt aangerekend op ESR code 9170.

7.1.2 ESR 3200 tegemoetkomingen aan bedrijven

Kleine onderhouds- en herstellingswerken aan het pand van het Huis van het Nederlands en Muntpunt
(meerdere begunstigden: 54.353,44 euro)

Eigenaarsonderhoud Muntpunt (raamcontract)
(Veolia: 50.346,56 euro)

De samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Vlaamse Gemeenschapscommissie en Muntpunt van 18 maart 2016 voorziet in artikel 16 de eigenaars- en onderhoudsbepalingen. In uitvoering hiervan hebben de Vlaamse Gemeenschap en Muntpunt in 2014 een opdracht voor aanneming van diensten "technisch beheer, onderhoud en totale waarborg van de technische installaties en prestaties op afroep – Muntpunt", gegund aan de firma Veolia (vroeger Dalkia). Het onderhoudscontract bevat een verdeelsleutel voor eigenaarsonderhoud ten laste van het Vlaams Brusselfonds en gebruikersonderhoud ten laste van Muntpunt. Het jaarlijkse eigenaarsonderhoud ten laste van het Vlaams Brusselfonds bedraagt 100.346,56 euro (incl. BTW). Het jaarlijkse gebruikersonderhoud, te betalen door Muntpunt, bedraagt 30.666,55 euro (incl. BTW). Er werd 50.346,56 euro betaald voor de periode juli – december 2016.

Boek aftrap in Brussel
(Borgerhoff&Lamberigts: 4.000 euro)

Er werd een subsidie van 4.000 euro verleend voor de publicatie en verspreiding van het boek "Aftrap in Brussel". Het boek biedt inzicht in de weinig bekende geschiedenis van het voetbal in onze hoofdstad met veel aandacht voor legendarische clubs als Anderlecht, RWDM en Union.

Studie renovatie gelijkvloers Huis van het Nederlands Brussel
(AAC Architecten: 36.300 euro)

Voor de studie van de renovatie van het gelijkvloers van het Huis van het Nederlands Brussel werd beroep gedaan op het raamcontract "Studieopdrachten". De opdracht werd via de procedure

algemene offerteaanvraag toegewezen aan AAC Architecten. Voor deze opdracht werd het Programma Van Eisen als volgt gedefinieerd:

- herindelen gelijkvloers zodat een 2de wachtzaal ontstaat;
- overdekte en verwarmde passage organiseren tussen inkomhal en lifthal;
- herverdelen van bestaand programma over de beschikbare ruimte;
- vervangen gietvloer.

Het geheel van deze werken wordt geraamd op 165.289,26 euro (excl. BTW) en zal in 2017 worden aangerekend op het Vlaams Brusselfonds.

Het ereloon voor de opdracht bedraagt 36.300 euro (incl. BTW).

7.1.3 ESR 3300 tegemoetkomingen aan vzw's

Onkostennota's beheer gebouwencomplex Huis van het Nederlands Brussel
(Huis van het Nederlands Brussel vzw: 83.000 euro)

Het Huis van het Nederlands Brussel heeft als bijkomende opdracht het gebouwencomplex te beheren, gelegen in de Philippe de Champaignestraat 23 en Nieuwland 9-15 te 1000 Brussel. Om deze opdracht te vervullen is er een gebouwenbeheerder aangesteld. In 2016 werd voor deze functie 83.000 euro betaald.

Kunsteducatie voor Brussel (en daarbuiten)

(Samenwerkingsplatform Deeltijds Kunstonderwijs Brussel vzw: 70.000 euro)

Bij beslissing van de Vlaamse Regering van 19 april 2013, kreeg het SDKO in 2013 en in 2014 150.000 euro toegekend voor het project "crossmediale kunstinitiatie/blauwdruk crossmediale kunstacademie(s) Brussel". De middelen voor deze beide facultatieve subsidies werden voorzien via het Vlaams Brusselfonds. Op basis van de ervaringen en expertise uit het luik domeinoverschrijdende kunstinitiatie van dat project, diende het SDKO in juni 2015 een subsidieaanvraag in om de kunstinitiatie zowel methodologisch als naar aanbod verder uit te bouwen. Het project 'Kunstinitiatie voor Brussel (en daarbuiten)' werd voor 140.000 euro ondersteund voor de periode 1 juli 2015 tot en met 30 juni 2016. Deze subsidie werd aangerekend op de subsidielijst "Projecten voor Brussel". Voor de verderzetting van het project "Kunsteducatie voor Brussel (en daarbuiten)" werd binnen het Vlaams Brusselfonds een subsidie toegekend van 70.000 euro voor de periode van 1 juli 2016 tot en met 31 december 2016.

Het project wordt uitgevoerd door de vzw Samenwerkingsplatform DKO die in 2012 werd opgericht (publicatie BS op 17/07/2012) en omvat twee intrinsiek verbonden luiken, waarvan de timing parallel loopt. Enerzijds is er het luik domeinoverschrijdende kunstinitiatie en anderzijds de blauwdruk voor de crossmediale kunstacademie(s) Brussel op basis van het model van de kunstacademie.

Met de subsidie van 70.000 euro werd tijdens het schooljaar kunstinitiatie gegeven worden aan 20 klassen basisonderwijs, a rato van één lesuur per klas per week of per twee weken. De subsidie omvat de loonkost van de coördinator, de pedagoog en de kunstinitiatoren.

Werking 2016

(Koninklijke Vlaamse Schouwburg: 150.000 euro)

De Koninklijke Vlaamse Schouwburg ontving in het kader van het Kunstendecreet voor de periode 1 januari 2013 tot en met 31 december 2016 jaarlijks een algemene werkingssubsidie van 2.250.000 euro. Gedurende die periode werd er jaarlijks vanuit het Vlaams Brusselfonds een aanvullende subsidie van 150.000 euro toegekend voor de hoofdstedelijke werking van de theaterinstelling. Die beslissing tot gedeelde financiering werd opgenomen in een afsprakennota van de Vlaamse Regering. Vanaf het begrotingsjaar 2013 werd dit bedrag ad nominatim ingeschreven onder ESR-code 3300 “tegemoetkoming aan de Koninklijke Vlaamse Schouwburg” van de begroting van het Vlaams Brusselfonds.

7.1.4 ESR 4160 tegemoetkoming aan Muntpunt

Uitbatingskosten Muntpunt

(Muntpunt: 252.000 euro)

MUNTPUNT
Bruist van Brussel.

Op basis van de samenwerkingsovereenkomst Vlaams Communicatiehuis Brussel van 29 januari 2008 dragen de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie elk voor helft bij in de exploitatiekosten van het gebouwencomplex (verwarming, elektriciteit, onderhoud, veiligheid..), Muntpunt draagt 10% bij in de totale exploitatiekosten. In 2016 werd 246.555 euro betaald als bijdrage van de Vlaamse Gemeenschap. Voor de organisatie van Vlaanderen Feest - Brussel Danst werd er 20.000 euro meer besteed aan verhoogde veiligheidsmaatregelen ivk de terreurdreiging.

Er werd ook een bijdrage van 5.445 euro betaald in het kader van een samenwerking met de Beursschouwburg met betrekking tot “een tribute aan Claude François” op 11 juli 2016.

7.1.5 ESR 4540 tegemoetkomingen aan de federale overheid

Onroerende voorheffing pand Muntpunt

(Ontvangkantoor directe belastingen: 222.673,57 euro)

7.2 Initiatieven gefinancierd met de investeringstoelage

7.2.1 ESR 5112 investeringsbijdrage aan bedrijven

Investeringswerken Huis van het Nederlands Brussel

Het gebouwencomplex van het Huis van het Nederlands, gelegen Philippe De Champagnestraat in Brussel, is sinds 2005 in eigendom van de Vlaamse Gemeenschap. Het gebouwencomplex huisvest er naast het Huis van het Nederlands nog andere organisaties met dezelfde of aanverwante doelstellingen zoals het Centrum voor Basiseducatie Brusselleer, BON, thans geïntegreerd in het Agentschap Integratie en Inburgering en de Brusselse Centra voor Volwassenenonderwijs (CVO) die lessen Nederlands als Tweede Taal (NT2) aanbieden. Het grootste deel van het gebouw bestaat uit klaslokalen, vergaderruimtes, intake lokalen NT2, een auditorium en een cafetaria. Het hoofdgebouw van het Huis van het Nederlands Brussel werd gerenoveerd in de periode 2007-2009. Ondertussen werd ook de nieuwbouw, kant Nieuwlandstraat, volop in gebruik genomen.

In 2016 zijn er naast de studie voor de herinrichting van de gelijkvloers Huis van het Nederlands Brussel (ESR 3200) en de onkostennota's beheer gebouwencomplex Huis van het Nederlands Brussel (ESR 3300) 1 gebouwgerelateerde investeringskost geweest:

- plaatsen van groendak (gedeelte 2) Huis van het Nederlands Brussel
(Bodima: 55.914,54 euro)

De opdracht voor aanneming van werken "plaatsen van groendak (gedeelte 2) Huis van het Nederlands" werd samen met het isoleren en bekleden van de gevels (315.351,65 aangerekend op 2015) gegund via de procedure open aanbesteding aan de firma Bodima. Er werd voor het plaatsen van het groendak in het Huis van het Nederlands Brussel een bedrag van 55.914,54 euro voorzien.

Muntpunt

Het Extern Verzelfstandigd Agentschap van de Vlaamse Gemeenschap (EVA) Muntpunt vzw is een hedendaagse belevingsbibliotheek en een modern informatiehuis waar iedereen terecht kan voor inlichtingen over Nederlandstalige en Brusselse initiatieven en organisaties op het vlak van onderwijs en vorming, welzijn en gezondheid, recreatie en cultuur, wonen en werken. Als centrum met hoofdstedelijke uitstraling staat Muntpunt ook in voor de promotie van Brussel als woon-, studenten-, winkel- en vrijetijdsstad.

Muntpunt ontvangt op basis van de samenwerkingsovereenkomst van 18 maart 2016 met de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie jaarlijks werkingssubsidie/toelage voor de realisatie van haar doelstellingen en voor de exploitatiekosten van het gebouwencomplex. Naast deze werkingstoelage aan Muntpunt, die verleend wordt via het begrotingsprogramma G, begrotingsartikel PJO-1PGI2AW-IS Interne stromen – Muntpunt, basisallocatie 1PG71500 van de algemene uitgavenbegroting 2016 van de Vlaamse Gemeenschap, worden de kosten verbonden aan het eigenaarsonderhoud, herstellingswerken en 50% van de vermelde exploitatiekosten, via het Vlaams Brusselfonds gefinancierd. Het gebouwencomplex 'Muntpunt' beslaat 8.900 m² en telt 7 verdiepingen met tentoonstellings- en evenementenruimten, een studiezaal, een auditorium, technische ruimten en kelder.

Er waren in 2016 naast de erfpachtvergoeding, eigenaarsonderhoud en exploitatiekosten geen gebouwgerelateerde investeringskosten.

7.2.2 ESR 5210 investeringsbijdrage aan vzw's

Verbouwingswerken

(René Magritte Museum vzw: 90.000 euro)

Er werd een investeringssubsidie toegekend aan René Magritte Museum vzw als tussenkomst in de verbouwing van het pand aanpalend aan het René Magritte Museum in Jette. Na de verbouwing zal het pand dienst doen als nieuwe vleugel aan het museum waar de collectie abstracte kunst (1920 tot vandaag) tentoongesteld zal worden en ter uitbreiding van het bestaande museum.

De totale kost van het project voor de drie bouwfases (buitenwerken, interieurrenovatie en gevel, museale aanpassing) werd geraamd op 635.000 euro. Via het Vlaams Brusselfonds werd een subsidie verleend van 90.000 euro voor een tussenkomst in de tweede bouwfase - interieurrenovatie en gevel - en meer specifiek voor de installatie van het ventilatie- en verwarmingssysteem, loodgieterij en sanitair, en het museale led-verlichtingssysteem.

De eerste bouwfase van het project startte in september 2016. De tweede bouwfase, waarop deze investeringssubsidie betrekking heeft, start in maart 2017 en loopt tot mei 2017. De totaliteit van de werken zou eind 2017 afgerond moeten zijn.

Bijkomende werken op het terrein van de voetbalaccommodatie op de Heymbosch-site
(Ritterklub vzw: 22.273 euro)

Er werd een subsidie toegekend van 22.273 euro aan de vzw Ritterklub V.S.V Jette voor de financiering van een nog openstaande factuur voor bijkomende werken aan het private terrein van het sportcomplex Heymbosch in Jette.

De financiering van het investeringsproject van de Ritterklub V.S.V Jette kent zijn oorsprong in 2006 door de toekenning van een investeringssubsidie van 141.000 euro voor de realisatie van voetbalaccommodatie aan de Schapenweg in Jette, op een site die eigendom is van de Vrije Universiteit Brussel. Bij Besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2007 werd een subsidie toegekend van 2.250.000 euro aan de Vrije Universiteit Brussel voor de realisatie van een voetbalcentrum bestaande uit 2 kunstgrasvelden met omheining en verlichting, sanitair en kleedkamers, cafetaria, vergaderzaal en polyvalente ruimte. Bij Besluit van de Vlaamse Regering van 23 december 2010 werd het besluit van 14 december 2007 gewijzigd en werd het project

geherlocaliseerd en uitgesplitst naar de site Heymbosch – Jette en de Campus Oefenplein – Etterbeek. Aan de vzw Ritterklub VSV Jette werd een subsidie van 1.600.000 euro toegekend voor de omvorming van een bestaand grasveld terrein T1 in een kunstgrasveld en de bouw van een nieuwe kantine met bijbehorende infrastructuur voor de realisatie van een voetbalaccommodatie op de Heymbosch-site. De VUB ontving 650.000 euro voor de aanleg/renovatie van een competitieveld in kunstgras en een polyvalent terrein voor de realisatie van een voetbalcentrum. Het subsidiedossier werd in 2014 volledig uitbetaald.

Er werd aan de vzw een subsidie van 22.273 euro toegekend om nog een achterstallige factuur te kunnen betalen en zo tot de definitieve oplevering te kunnen overgaan. De Ritterklub VSV Jette slaagde er niet in om deze bijkomende uitgaven te financieren met eigen inkomsten. De uitbetaling van de factuur werd gekoppeld aan een aantal garanties omtrent een beter, efficiënter en slagvaardig bestuur van de vzw (genereren van eigen inkomsten via cafetaria, verhuur vergaderruimten, en het voeren van een actief sponsorbeleid...).

7.2.3 ESR 9170 aflossingen bij financiële leasing

Kapitaal erfpachtvergoeding Muntpunt
(AXA: 1.362.139,88 euro)

In uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst Vlaams Communicatiehuis Brussel van 29 januari 2008 staat de Vlaamse Gemeenschap vanaf 1 januari 2008 volledig in voor de betaling van de erfpachtvergoeding. Op ESR code 9170 wordt het kapitaalgedeelte van de erfpachtvergoeding aangerekend. Het rentegedeelte wordt aangerekend op ESR code 2110. Er werd in totaal 1.901.139,88 euro betaald voor de erfpachtvergoeding van Muntpunt.

8. VASTLEGGINGEN

2110 rente op overheidsschuld: VAK: 539.000 euro – 539.000 euro vastgelegd

3200 tegemoetkomingen aan bedrijven: VAK: 145.000 euro – 145.000 euro vastgelegd

3300 tegemoetkomingen aan vzw's: VAK: 153.000 euro – 153.000 euro vastgelegd

3300 tegemoetkoming aan de Koninklijke Vlaamse Schouwburg: VAK: 150.000 euro – 150.000 euro vastgelegd

4160 tegemoetkoming aan Muntpunt: VAK: 252.000 euro – 252.000 euro vastgelegd

4540 tegemoetkomingen aan de federale overheid: VAK: 223.000 euro – 222.673,57 euro vastgelegd

5112 investeringsbijdrage aan bedrijven: VAK: 56.000 euro – 55.914,54 euro vastgelegd

5210 investeringsbijdrage aan vzw's: VAK: 116.000 euro – 112.273 euro vastgelegd

9170 aflossingen bij financiële leasing: VAK: 1.363.000 euro – 1.362.139,88 euro vastgelegd

Totaal beschikbaar VAK: 2.997.000 euro

Totaal aangerekend VAK: 2.992.000,99 euro

Bestedingstabel vastleggingen in 2016

VASTLEGGINGSMACHTIGING		2.421.000
EIGEN INKOMSTEN		576.000
TOTAAL VASTGELEGD		2.992.000,99
Basisallocatie 2110	Rent op overheidsschuld	
BESCHIKBAAR KREDIET		539.000
begunstigde:		
AXA	erfpachtvergoeding Muntpunt	539.000
AANGEREKEND OP 2110		539.000
SALDO OP 2110		0
Basisallocatie 3200	tegemoetkomingen aan bedrijven	
BESCHIKBAAR KREDIET		145.000
begunstigde:		
Meerdere begunstigden	kleine onderhouds- en herstellingswerken aan het Huis van het Nederlands Brussel en Muntpunt	54.353,44
Veolia	eigenaarsonderhoud Muntpunt	50.346,56
Borgerhoff&Lamberigts	boek aftrap in Brussel	4.000,00
AAC Architecture	studie renovatie gelijkvloers Huis van het Nederlands Brussel	36.300,00
AANGEREKEND OP 3200		145.000
SALDO OP 3200		0
Basisallocatie 3300	tegemoetkomingen aan vzw's	
BESCHIKBAAR KREDIET		153.000
begunstigde:		
Huis van het Nederlands Brussel vzw	onkostennota's beheer gebouwencomplex Huis van het Nederlands Brussel	83.000
Samenwerkingsplatform Deeltijds Kunstonderwijs Brussel vzw	kunsteducatie voor Brussel (en daarbuiten)	70.000
AANGEREKEND OP 3300		153.000
SALDO OP 3300		0

Basisallocatie 3300	tegemoetkomingen aan de Koninklijke Vlaamse Schouwburg	
BESCHIKBAAR KREDIET		150.000
begunstigde:		
Koninklijke Vlaamse Schouwburg	werking 2016	150.000
AANGEREKEND OP 3300		150.000
SALDO OP 3300		0
Basisallocatie 4160	tegemoetkoming aan Muntpunt	
BESCHIKBAAR KREDIET		252.000
begunstigde:		
Muntpunt	uitbatingskosten	246.555
Muntpunt	Brussel Danst	5.445
AANGEREKEND OP 4160		252.000
SALDO OP 4160		0
Basisallocatie 4540	tegemoetkomingen aan de federale overheid	
BESCHIKBAAR KREDIET		223.000
begunstigde:		
Ontvangkantoor directe belastingen	onroerende voorheffing Muntpunt	222.673,57
AANGEREKEND OP 4540		222.673,57
SALDO OP 4540		326,43
Basisallocatie 5112	investeringsbijdrage aan bedrijven	
BESCHIKBAAR KREDIET		56.000
begunstigde:		
Bodima	plaatsen van groendak (gedeelte 2) Huis van het Nederlands	55.914,54
AANGEREKEND OP 5112		55.914,54
SALDO OP 5112		85,46
Basisallocatie 5210	investeringsbijdrage aan vzw's	

BESCHIKBAAR KREDIET		116.000
begunstigde:		
René Magritte Museum vzw	verbouwing	90.000
Ritterklub vzw	bijkomende werken uitgevoerd op het private terrein van de voetbalaccommodatie op de Heymbosch-site	22.273
AANGEREKEND OP 5210		112.273,00
SALDO OP 5210		3.727,00
Basisallocatie 9170	aflossingen bij financiële leasing	
BESCHIKBAAR KREDIET		1.363.000
begunstigde:		
AXA	erfpachtvergoeding Muntpunt	1.362.139,88
AANGEREKEND OP 9170		1.362.139,88
SALDO OP 9170		860,12

9. BETALINGEN

2110 rente op overheidsschuld: VEK: 539.000 euro – 539.000 euro aangerekend

3200 tegemoetkomingen aan bedrijven: VEK: 214.000 euro – 167.639,17 euro aangerekend

3300 tegemoetkomingen aan vzw's: VEK: 139.000 euro – 139.000 euro aangerekend

3300 tegemoetkoming aan de Koninklijke Vlaamse Schouwburg: VEK: 150.000 euro – 150.000 euro aangerekend

4160 tegemoetkoming Muntpunt: VEK: 269.000 euro – 268.387,72 euro aangerekend

4540 tegemoetkomingen aan de federale overheid: VEK: 223.000 euro – 222.673,57 euro aangerekend

5112 investeringsbijdrage aan bedrijven: VEK: 213.000 euro – 0 euro aangerekend

5210 investeringsbijdrage aan vzw's: VEK: 234.000 euro – 233.565 euro aangerekend

6151 investeringsbijdrage aan de VUB: VEK: 60.000 euro – 60.000 euro aangerekend

9170 aflossingen bij financiële leasing: VEK: 1.363.000 euro – 1.362.139,88 euro aangerekend

Totaal beschikbaar VEK: 3.404.000 euro

Totaal aangerekend: 3.142.405,34 euro

Bestedingstabel betalingen in 2016

Basisallocatie 2110	Rente op overheidsschuld	
BESCHIKBAAR KREDIET		539.000
begunstigde:		
AXA	erfpachtvergoeding Muntpunt	539.000
AANGEREKEND OP 2110		539.000
SALDO OP 2110		0
Basisallocatie 3200	tegemoetkomingen aan bedrijven	
BESCHIKBAAR KREDIET		214.000
begunstigde:		
<i>Encours 31/12/15</i>		
Meerdere begunstigden	kleine onderhouds- en herstellingswerken aan het Huis van het Nederlands Brussel en Muntpunt	45.674,15
Veolia	eigenaarsonderhoud Muntpunt	51.265,56
<i>Vastlegging 2016</i>		
Meerdere begunstigden	kleine onderhouds- en herstellingswerken aan het Huis van het Nederlands Brussel en Muntpunt	18.280,83
Borgerhoff&Lamberigts	boek aftrap Brussel	4.000
Veolia	eigenaarsonderhoud Muntpunt	48.418,63
AANGEREKEND OP 3200		167.639,17
SALDO OP 3200		46.360,83
Basisallocatie 3300	tegemoetkomingen aan vzw's	
BESCHIKBAAR KREDIET		139.000
begunstigde:		
Huis van het Nederlands Brussel vzw	onkostennota's beheer gebouwencomplex Huis van het Nederlands Brussel	83.000
Samenwerkingsplatform Deeltijds Kunstonderwijs Brussel vzw	kunsteducatie voor Brussel (en daarbuiten)	56.000
AANGEREKEND OP 3300		139.000
SALDO OP 3300		0

Basisallocatie 3300	tegemoetkomingen aan de Koninklijke Vlaamse Schouwburg	
BESCHIKBAAR KREDIET		150.000
begunstigde:		
<i>Encours 31/12/15</i>		
Koninklijke Vlaamse Schouwburg	saldo 2015	30.000
<i>Vastlegging 2016</i>		
Koninklijke Vlaamse Schouwburg	werking 2016	120.000
AANGEREKEND OP 3300		150.000
SALDO OP 3300		0
Basisallocatie 4160	tegemoetkoming aan Muntpunt	
BESCHIKBAAR KREDIET		269.000
begunstigde:		
Encours 31/12/2015		
Muntpunt	uitbatingskosten	16.387,72
<i>Vastlegging 2016</i>		
Muntpunt	uitbatingskosten	246.555
Muntpunt	Brussel Danst	5.445
AANGEREKEND OP 4160		268.387,72
SALDO OP 4160		612,28
Basisallocatie 4540	tegemoetkomingen aan de federale overheid	
BESCHIKBAAR KREDIET		223.000
begunstigde:		
Ontvangkantoor directe belastingen	onroerende voorheffing Muntpunt	222.673,57
AANGEREKEND OP 4540		222.673,57
SALDO OP 4540		326,43
Basisallocatie 5112	investeringsbijdrage aan bedrijven	
BESCHIKBAAR KREDIET		213.000
begunstigde:		

AANGEREKEND OP 5112		0
SALDO OP 5112		213.000
Basisallocatie 5210	investeringsbijdrage aan vzw's	
BESCHIKBAAR KREDIET		234.000
begunstigde:		
<i>Encours 31/12/2015</i>		
Aksent vzw	renovatie tot creatie dagverzorgingscentrum (saldo)	58.750
EVA vzw	Biloba huis (saldo)	37.250
ABC vzw	nieuwbouw (saldo)	137.565
AANGEREKEND OP 5210		233.565,00
SALDO OP 5210		435,00
Basisallocatie 6151	investeringsbijdrage aan de VUB	
BESCHIKBAAR KREDIET		60.000
begunstigde:		
<i>Encours 31/12/2015</i>		
VUB	zwembad (1 ^{ste} schijf)	60.000
AANGEREKEND OP 6151		60.000
SALDO OP 6151		0
Basisallocatie 9170	aflossingen bij financiële leasing	
BESCHIKBAAR KREDIET		1.363.000
begunstigde:		
AXA	erfpachtvergoeding Muntpunt	1.362.139,88
AANGEREKEND OP 9170		1.362.139,88
SALDO OP 9170		860,12

10. ONTVANGSTEN VERSUS UITGAVEN – BUDGETTAIR = BEDRIJFSECONOMISCH

Over te dragen overschot van het boekjaar - uitvoering van de begroting 0322 en resultaatrekening code 693 = 269.421,12 euro

Beschikbaar krediet 2016: 3.411.826,46 euro

- overgedragen saldo van 2015: 102.063,33 euro
- werkingstoelage 2016: 1.430.000 euro
- investeringstoelage 2016: 1.296.000 euro
- huurgeld voor het pand van het Huis van het Nederlands Brussel: 107.721,96 euro
- investeringsbijdrage van de Vlaamse Gemeenschapscommissie: 452.339 euro
- terugbetaling vzw's - investeringssubsidie van Pantalone: 15.000 euro
- terugbetaling bedrijven - verbouwingsdossier Strabag: 8.702,17 euro

Betalingen 2016: 3.142.405,34 euro

Over te dragen overschot van het boekjaar: **269.421,12 euro**

11. TOEKOMSTIGE BETALINGSVERPLICHTIGEN OP DATUM VAN 31/12/2016

WERKING	Openstaande verbintenissen	2017	2018	2019
Herstellings- en onderhoudswerken aan het Huis van het Nederlands Brussel en Muntpunt	36.072	36.072		
Veolia - eigenaarsonderhoud Muntpunt (raamcontract)	1.929	1.929		
AAC Architecture - studie renovatie gelijkvloers Huis van het Nederlands Brussel	36.300	25.650	10.650	
SDKO - kunsteducatie voor Brussel (en daarbuiten)	14.000	14.000		
BX Youth en Huis van het Nederlands Brussel taalproject "BX Brussels"	12.000	12.000		
KVS - werkingssubsidie	30.000	30.000		
SUBTOTAAL	130.301	119.651	10.650	0
INVESTERINGEN	Openstaande verbintenissen	2017	2018	2019
Investeringswerken aan het Huis van het Nederlands Brussel en Muntpunt	382.243	231.720	150.523	
Magritte – verbouwingswerken	90.000	63.000	27.000	
Anker - verbouwingswerken	124.000	24.800	62.000	37.200
VUB - renovatie en uitbreiding zwembad	240.000	150.000	90.000	
Dotatie VGC - Pieter en Pauwel	300.000			300.000
Ritterklub – bijkomende werken voetbalaccommodatie Heymboschsite	22.273	22.273		
SUBTOTAAL	1.158.516	491.793	329.523	337.200
TOTAAL	1.288.817	611.444	340.173	337.200

12. OVERZICHT DOSSIERS 2003-2016

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	TOTAAL
Huis van het Nederlands Brussel															
aankoop pand HVN – Ph. de Champagnestraat	1.562.500														
aankoop pand HVN – Nieuwland	350.000														
aktekosten aankoop pand	2.000														
investeringen	21.430	485.318	357.397	761.048	239.672	713	5.279	376.712	361.728	1.490.412	22.699	343.666	384.518	55.915	
taalpromotie	200.000														
kleine herstellingswerken/uitbatingkosten		189.177	149.207	142.680	82.400	73.179	50.000	75.000	54.692	38.752	31.637	9.218	57.723	74.898	
onkostnota's beheer gebouwencomplex		22.823	28.015	60.469	63.583	53.900	61.393	63.411	63.027	69.437	76.881	107.547	90.000	83.000	
taalproject "BX Brussels"													35.000		
															8.928.056
BRIO															
oprichting interuniversitair onderzoekscentrum		435.000													
															435.000
tvbrussel															
camera's 16:9						149.000									
															149.000
fmbrussel															
werkingsubsidie	1.557.000														
investeringsubsidie	520.000					120.000				139.629					
															2.336.629
Onthaal Promotie Brussel															
Ancienne Belgique – OPB+	118.125														
Onthaal en Promotie Brussel – OPB+	323.000														

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	TOTAAL
															441.125
11 juli viering															
Ancienne Belgique	371.000														
Onthaal en Promotie Brussel	62.500														
															433.500
Quartier Latin															
gratis openbaar vervoer	1.200.000	1.096.293	1.063.200	1.063.200	1.063.200	1.047.960	1.043.280	1.047.960							
website	97.000														
aankoop pand studentenkamers	1.000.000														
internationaal hotel		100.000													
kamers voor pas afgestudeerden		65.000													
															9.887.093
Brussel deze Week															
haalbaarheidsstudie mediaplatform van de Brusselse media	23.624														
oprichten van een Brusselse nieuwsportaal	200.000														
investeringen hardware website		40.000													
vernieuwing website brusselnieuws.be								138.125							
															401.749
Vlaams-Brusselse Media															
Externe begeleiding ontwikkeling van een mediastrategie													38.000		
															38.000
Huis voor Gezondheid															
Brusselse Welzijns- en gezondheidsRaad – Pro Medicis – Baanbrekend Brussel	146.833														

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	TOTAAL
Brusselse Welzijns- en gezondheidsRaad gezondheidsmanager			63.000		70.000	70.000									
Brusselse Welzijns- en gezondheidsRaad – Lokaal Sociaal Beleid			42.685	29.770											
Doktersgild Van Helmont – haalbaarheidsstudie virtueel zorgnetwerk	130.535														
Huis voor Gezondheid – website zorgzoeker 3.0									94.000						
Pro Medicis Brussel		120.000		135.714	150.000	184.000	184.000								
Zorgnet – virtueel zorgnetwerk				150.000	150.000	150.000									
															1.870.537
Muntpunt															
Onderhouds- en kleine herstellingswerken						279.623	226.875	50.000	75.000	40.000	117.363	43.978	23.930	15.754	
Veolia – eigenaarsonderhoud Muntpunt (raamcontract) uitbatingskosten												100.347	100.347	50.347	
CEI – De Meyer - dading Muntpunt										25.000					
JINT - gevelbekleding Muntpunt - Europees voorzitterschap								149.798							
At Osborne - adviseren bouwbudget quantity surveyor						56.628									
juridische ondersteuning werfopvolging								40.025	20.013						
onroerende voorheffing						212.796				172.567	177.464	185.362	186.268	222.674	
erfpachtvergoeding				745.000	745.000	3.281.119	435.804	2.574.502	2.219.820	454.284	1.839.986	2.015.718	1.748.928	1.901.140	
HP-Belgacom – ICT Muntpunt									73.051						
investeringen					756.921	512.461	11.773.495	1.625.426	2.030.584	2.097.303	1.633.315	925.615	17.554		
															42.906.729

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	TOTAAL
Woonzorgzones															
Seniorencentrum: uitbouw woon- en zorgcentrum	59.942														
De Overbron – aankoop panden		148.000			945.000										
De Overmolen					142.000										
Kenniscentrum - jaarwerking						142.000		200.000	200.000	200.000					
Kenniscentrum - woonzorgplanner						110.000	25.000								
KARAD - woonzorgplanner				232.320	72.600										
Brusselse Huisartsenkring - taxidienst						100.000									
VDAB - opleidingsmodules ikv WWZ						139.815									
de Crombrughe & Partners - schatting bouwgrond Pieter&Pauwel						3.630									
Tracé - taalvaardigheid Nederlands in de zorgsector in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest									54.800						
At Osborne - validatie Businessplan Pieter & Pauwel						10.890									
Open oproep Pieter & Pauwel: architectenbureau						250.000									
Open oproep Pieter & Pauwel: jurylid							1.125								
Open oproep Pieter & Pauwel: wedstrijd						100.000	16.800								
Dotatie VGC - Pieter & Pauwel						300.000									
't Stadhuis					845.000										
Ehsal - Terranova						490.000									
Aksent			225.000			235.000		229.597							
Zonnelied vzw - aankoop pand								1.000.000							
EVA vzw - Biloba								149.000							
															6.627.519

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	TOTAAL
Werkings/ projectsubsidies															
Werkgroep immigratie (Foyer) - projecten OETC								400.000							
JIM-VMMA - looking for pearls								100.000							
VUB - marktonderzoek poliklinische antenne					60.500										
Flagey - uitbouw kunstencentrum	500.000		1.000.000	1.000.000											
Brusselse Werkplaats voor Podiumkunsten				100.000											
Seniorencentrum - flankerende initiatieven				42.700											
VUB - optimalisatie website				14.000											
Denkmal 15 - art@school										75.000					
Huis der Gezinnen - inloopteams										10.000	10.000	10.000			
Kind en Preventie - inloopteams										10.000	10.000	10.000			
DKO – crossmediale samenwerking											150.000	150.000		70.000	
KVS - werkingssubsidie											150.000	150.000	150.000	150.000	
Kenniscentrum Woonzorg Brussel – publicatie masterplan Woonzorg Brussel												6.910			
BX Youth - taalproject "BX Brussels"													35.000		
Borgerhoff&Lamberigts - boek aftrap in Brussel														4.000	
															4.368.110
Investeringsubsidies															
BHAK - vernieuwen telefooncentrale		46.930													
VUB/Ritterklub					650.000										
Ritterklub				141.000	1.600.000									22.273	
Koninklijke Gilde St- Sebastiaan - verbouwingswerken clublokaal					14.300	70.000									
Priem - inrichting huisvesting						35.000									

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	TOTAAL
Pantalone - aankoop pand						300.000									
AMVB – inrichting	110.000	26.700			6.947	23.217									
Welvaartkapoen - Kostuumcentrale						50.000									
Daarkom - verbouwwerken La Gaité						1.500.000									
Kruispunt-Galerij - kruispuntproject						15.000									
Ultima Vez - aankoop pand						250.000									
't Mutske – verbouwing jeugdhuis					290.810										
De Vrienden van Brosella – inrichting kantoor					20.000										
Wacko - infrastructuurwerken				70.000											
ABC - nieuwbouw											458.550				
Anker - verbouwwerken												124.000			
VUB - zwembad												300.000			
Stad Brussel – Pocket park												40.000			
René Magritte Museum - verbouwwerkkosten														90.000	
															6.254.727
Werkingskosten															
publieksonderzoek mediapartners								60.500							
Demos Public – juridische bijstand Vlaams-Brusselse Media												15.458			
Baker & Mc Kenzie - juridisch advies huurcontract "La Gaité"						6.050									
Stad Brussel - Pocket park												6.000			
															88.008
TOTAAL	8.555.489	2.775.241	2.928.504	4.687.901	7.967.933	10.321.981	13.823.051	8.280.057	5.246.715	4.822.384	4.677.895	4.902.362	3.184.268	2.992.001	85.165.782

TOTAAL 2003-2016	
Werkingskosten	5.629.401
Werkings/ projectsubsidies	19.985.469
Investeringskosten	46.595.959
Investeringssubsidies	12.954.953

13. SAMENSTELLING BEDRAG VASTLEGGINGSMACHTIGING 2002 - 2017

Jaar	Basis bedrag machtiging	Bewegingen	Ingeschreven machtiging	Vastgelegd	Opmerking
2002	4.958.000	-4.958.000 overgeheveld naar 2003	4.958.000	0	
2003	4.958.000	4.958.000 overheveling machtiging 2002	5.032.000	8.555.489	1.434.511 geblokkeerd ikv begrotingsbespa- ring
		74.000 index			
2004	5.032.000	-850.000 overgeheveld naar BA 33.04 "Onthaal en Promotie Brussel"	2.779.000	2.775.241	
		-1.403.000 besparing begrotingscontrole			
2005	2.779.000	1.403.000 terug bijtellen besparing begrotingscontrole 2004	2.935.000	2.928.504	
		-1.557.000 overgeheveld naar BA 33.07 "fmbrussel"			
		-133.000 overgeheveld naar BA 33.05 "Huis van het Nederlands Brussel"			
		-204.000 3 x 68.000 overgeheveld naar de mediapartners (33.01 "tvbrussel", 33.05 "Brussel Deze Week" en 33.07 "fmbrussel" voor brusselnieuws)			
		123.000 inkomsten uit huurgelden			
		24.000 index			

		500.000	éénmalige verhoging vanuit het cultuurbudget		
2006	2.935.000	-500.000	éénmalige verhoging 2005 opnieuw overgeheveld naar cultuurbudget	4.691.000	4.687.901
		2.250.000	verhoging machtiging (volstorting)		
		6.000	index		
2007	4.691.000	2.250.000	verhoging machtiging (volstorting)	7.969.000	7.967.933
		78.000	index		
		1.250.000	éénmalige verhoging financiering Ritterklub		
		-300.000	overgeheveld naar 2009 (voor investeringen Muntpunt)		
2008	7.969.000	1.000.000	verhoging machtiging (volstorting)	10.384.000	10.321.981
		1.000.000	éénmalige bijkomende verhoging financiering Ritterklub		
		1.000.000	verhoging machtiging financiering openbaar vervoer		
		300.000	verhoging machtiging (vermindering machtiging in 2007 - overheveling naar 2009 voor investeringen Muntpunt)		
		-2.000.000	overgeheveld naar 2009 voor investeringen Muntpunt		
		-1.250.000	vermindering machtiging éénmalige verhoging in 2007 financiering Ritterklub		
		2.200.000	verhoging machtiging kapitaaloverdracht van de VGC 1.800.000 + 400.000 (Muntpunt)		
		165.000	index		
2009	10.384.000	2.000.000	+ vermindering machtiging in 2008 (overheveling)	13.841.000	13.823.052
		2.000.000	verhoging machtiging overgeheveld van 2008 naar 2009 voor investeringen Muntpunt		
		300.000	verhoging machtiging overgeheveld van 2007 naar 2009 voor investeringen Muntpunt		
		-1.000.000	vermindering machtiging eenmalige verhoging in 2008 financiering Ritterklub		
		117.000	verhoging machtiging bijdrage van de VGC in de		

			exploitatiekosten Muntpunt			
		248.000	index			
		-208.000	besparing nulindexatie niet-loongebonden kredieten			
2010	13.841.000	-2.000.000	vermindering machtiging overheveling van 2008 naar 2009 voor investeringen Muntpunt	8.806.000	8.280.057	500.000 geblokkeerd besparing begrotingscontrole 2010
		-300.000	vermindering machtiging overheveling van 2007 naar 2009 voor investeringen Muntpunt			
		-1.800.000	vermindering machtiging – wegvallen van kapitaaloverdracht van VGC (verhoogd in 2008) van 1.800.000 voor Muntpunt			
		-65.000	overgedragen naar programma AA voor de aanwerving van projectopvolger Woonzorgzones			
		-463.000	overgeheveld naar AG3314B “Subsidie aan het Huis voor Gezondheid”			
		-117.000	vermindering machtiging – wegvallen bijdrage van de VGC in 2009 voor exploitatiekosten Muntpunt			
		-290.000	besparing			
2011	8.806.000	-1.048.000	overgeheveld naar AB0 AG010 33000 “Vlaams Overlegplatform Hoger Onderwijs Brussel”	5.439.000	5.246.715	
		-2.000.000	overgeheveld naar artikel AB0 AG019 6510 “Dotatie aan de VGC voor gemeenschapsinfrastructuur”			
		766.000	bijdrage van de VGC (50% van de inrichtingskosten van het Muntpunt)			
		-400.000	wegvallen van kapitaaloverdracht VGC (verhoogd in 2008) van 400.000 voor Muntpunt tijdens de investeringswerken			
		-395.000	besparing			
		-290.000	overgeheveld naar AB0 AG021 3300 “Subsidie aan het Muntpunt vzw”			
2012	5.439.000	-766.000	vermindering machtiging –bijdrage van de VGC in 50% van de inrichtingskosten van Muntpunt (verhoogd in 2011)	3.980.000 + 750.000 (begrotingsruiter	4.822.384	

				Brede School 2011) + 94.000 eigen inkomsten (buiten machtiging)	
		-700.000	overgeheveld naar AB0 AG021 3300 "Subsidie aan Muntpunt vzw" voor de ICT uitrusting		
		750.000	begrotingsruiter "subsidies voor Brede School" overgeheveld van AB0 AG022 4510 (begroting 2011)		
		109.000	index		
		-8.000	Besparing 2 ^{de} Begrotingscontrole		
		-94.000	Eigen inkomsten (te besteden buiten de machtiging van het Vlaams Brusselfonds)		
2013	3.980.000	+ 72.000	index	4.552.000	
		-200.000	overgeheveld AB0 AG025 3300 (nominatim subsidie Kenniscentrum Woonzorg Brussel)	+ 127.000	4.677.895
		700.000	overgeheveld van AB0 AG021 3300 "Subsidie aan Muntpunt vzw" voor de ICT uitrusting (terugzetten vermindering - toegevoegd in 2012)	eigen inkomsten (buiten machtiging)	
2014	4.552.000	+ 64.000	index	4.579.000 +	
		- 23.000	desindexatie 2 ^{de} BA	324.000	4.902.361
		-14.000	bijkomende desindexatie 2 ^{de} BA	eigen inkomsten (buiten machtiging)	
2015	4.616.000	+41.000	index	2.631.000 + 554.000	
	(desindexatie - 37.000 euro 2 ^{de} BA2014 niet inbegrepen)	-2.026.000	besparing en desindexatie BA	eigen inkomsten (buiten machtiging)	3.184.268
2016	2.631.000	-210.000	Overgeheveld naar PJ0-1PGI2AB-WT,1PG70300 (voor de subsidie aan het Brussels Agentschap voor Toerisme)	2.421.000 + 576.000	2.992.001
				eigen inkomsten	

				(buiten machtiging)
2017	2.421.000	+ 2.000.000	Terugzetten besparing 2015	
		+ 770.00	overgeheveld van artikel PJ0-1PGI2AA-WT , 1PG70100 (terugzetten deel van overheveling 2011: Dotatie aan de VGC voor gemeenschapsinfrastructuur)	5.401.000 + 584.000 eigen inkomsten (buiten machtiging)
		+210.00	Terugzetten overheveling 2016 van PJ0-1PGI2AB- WT,1PG70300	

BIJLAGE 1

<p>richtlijnenkader bij de subsidiëring van gemeenschapsinfrastructuur met hoofdstedelijke uitstraling</p>

Via het Vlaams Brusselfonds kan de Vlaamse Gemeenschap o.a. investeringssubsidies verlenen voor het bouwen, uitbreiden, verbouwen of aankopen van gemeenschapsinfrastructuur met een bovenlokale/hoofdstedelijke uitstraling. Dit reglement vindt zijn grondslag in het **decreet van 21 december 2001** houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002, hoofdstuk XV, afdeling II, zoals gewijzigd door artikel 30 van het decreet van 20 december 2002 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2003

De middelen van het fonds kunnen worden aangewend voor initiatieven ter bevordering van de ontsluiting en de toegankelijkheid van instellingen in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, die wegens hun activiteiten of hun organisatie worden beschouwd als te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap door middel van:

- tegemoetkomingen voor gebruikers van deze instellingen;
- de uitbouw van een kwalitatief, bereikbaar en zichtbaar netwerk van gemeenschapsvoorzieningen.

Deze initiatieven zijn complementair aan het inclusief gemeenschapsbeleid.

1 WERKWIJZE

De subsidiëring van **gemeenschapsinfrastructuren**, wordt beoordeeld in het kader van het algemeen beleid voor Brussel, het cultuur-, welzijn of onderwijsbeleid.

2 VOORWAARDEN

De voorwaarden om in aanmerking te komen voor deze subsidiëring zijn de volgende:

- Financiering van het project en/of inbreng in natura **door eigen middelen of andere middelen dan overheidsmiddelen voor minimum 20 % van de totale projectkost;**
- Beschikkingmacht over de infrastructuur als **eigenaar**. Indien de organisatie huurder, erfpachter of gebruiker is van de infrastructuur, **beschikkingmacht voor een minimum van 20 jaar** indien het project **onroerende werken** betreft, en voor een **minimum van 5 jaar** indien het project **roerende goederen** betreft;
- Indien de organisatie huurder, erfpachter of gebruiker is van de infrastructuur van een private eigenaar, kan de minimumduur van de beschikkingmacht worden herleid à rato van 1 jaar per 2% inbreng van de eigenaar in de totale kostprijs van de onroerende werken, begrepen in het project;
- Verbintenis van de betoelaagde i.v.m. de **terugbetaling van de subsidie** bij vervreemding van de infrastructuur of bij bestemmingswijziging ervan, zonder het akkoord van de subsidiënt. Het bedrag van de terugbetaling wordt berekend, rekening houdend met een jaarlijkse afschrijving van 5% indien het project onroerende werken betreft en met een jaarlijkse afschrijving van 33% indien het project roerende goederen betreft;

- Om de terugbetaling te waarborgen kan de Vlaamse Gemeenschap een **zakelijke zekerheid** vragen;
- Naleving van het decreet van 23 december 1986 houdende de **integratie van kunstwerken**;
- **Toezichtregeling** door de Vlaamse Gemeenschap op de besteding van de subsidie, de instandhouding en het onderhoud van de gesubsidieerde infrastructuur.

3 BIJKOMENDE BEOORDELINGSCRITERIA VOOR PROJECTEN GELIEERD AAN EEN GEMEENSCHAPSBEVOEGDHEID VAN EEN ANDER LID VAN DE VLAAMSE REGERING EN WAARVAN DE FINANCIERING OOK VIA ANDERE REGULIERE BASISALLOCATIES KUNNEN WORDEN GEFINANCIERD

- De mate van subsidiëring van het project en/of inbreng in natura door **andere overheden**. Onvoorwaardelijke subsidiebeloftes van andere overheden, die afhankelijk gemaakt zijn van het bekomen van subsidiëring door de Vlaamse Gemeenschap, kunnen volstaan.
- De mogelijkheid om de nieuwe of aangepaste infrastructuur te kunnen beheren en onderhouden binnen de perken van de structurele werkingstoelagen verleend door een ander lid van de Vlaamse regering bevoegd voor het functioneel bevoegde beleidsdomein cultuur, welzijn of onderwijs.

4 VOORWAARDEN MET BETREKKING TOT HET INDIENEN EN DE SAMENSTELLING VAN HET DOSSIER PROJECTVOORSTELLING

- **Inhoud van de projectvoorstelling/subsidieaanvraag**

- **Beschrijving en motivatie** van het investeringsproject;
- **Technische omschrijving** van het project, de inhoud en de vormgeving;
- **Eigendomsstatuut** van de geplande investering;
- **Informatie** aangaande de bouwvergunning, het stedenbouwkundig attest, het milieueffectenrapport, rapport inzake brandveiligheid of andere vereiste vergunningen voor de uitvoering van het project;
- Het **investeringsplan** en het **financieringsplan** van het project;
- Uiteenzetting over de **financiële repercussie** van het investeringsproject op de werking;
- Kopie van **huur- of erfpachtcontracten** en van **gebruikersovereenkomsten**. Kopie van **leningsovereenkomsten** en van toezeggingen van **subsidies en/of inbreng in natura** door andere overheden i.v.m. de geplande investering.

- **Uitbetalingsvoorwaarden en –modaliteiten van de subsidie:**

- de subsidietrekker dient de aanbestedingen te houden overeenkomstig de **wet van de overheidsopdrachten**;
Hiertoe dient de subsidietrekker, alvorens tot de aanbesteding over te gaan, het lastenboek voor advies voor te leggen aan het agentschap Binnenlands Bestuur, **Team Gesubsidieerde Infrastructuur, Agentschap Binnenlands Bestuur, Boudewijngebouw, Boudewijnlaan 30 bus 70 te 1000 Brussel**. *(Voor bijkomende informatie over deze aangelegenheden kan u terecht bij het **Team Gesubsidieerde Infrastructuur: Pieter Vasseur**, 02-553 40 65 e-mail: pieter.vasseur@kb.vlaanderen.be);*
- **alvorens de werken te gunnen** dient de subsidietrekker het resultaat van de **aanbesteding ter bevestiging** voor te leggen aan genoemde afdeling; - de uitbetaling van de subsidie gebeurt door het **Vlaams Brusselfonds** op basis van vorderingsstaten en bijhorende facturen die, op naam van de subsidietrekker

opgemaakt, dienen goedgekeurd door genoemde afdeling. Deze afdeling stuurt de goedgekeurde dossiers voor uitbetaling naar het Vlaams Brusselfonds.

De aanvragen worden verstuurd naar:

Vlaamse overheid
Vlaams Brusselfonds
T.a.v. mevrouw Ann Steenwinckel
Boudewijngebouw, Boudewijnlaan 30 bus 70
1000 Brussel
telefoon: 02 553 56 23
e-mail: ann.steenwinckel@kb.vlaanderen.be

INHOUD DEFINITIEF AANVRAAGDOSSIER

Identificatie Project:

- naam, adres, telefoonnummer en e-mailadres van de **aanvrager**;
- naam, adres, telefoonnummer en e-mailadres van de **infrastructuur** waarvoor de subsidie wordt aangevraagd;
- naam en nummer van de **rekening** waarop de subsidie dient gestort.

Motivatie van het project, de **visie** en het **concept** waarop het berust.

Aantonen dat wordt voldaan aan **alle voorwaarden voor subsidiëring**.
Aantonen in welke mate wordt voldaan aan de **beoordelingscriteria**.
Indienen van de nodige bewijsstukken dat zal worden voldaan aan de **uitbetalingsvoorwaarden**.

Technische omschrijving van het project, de inhoud en de vormgeving.

Eigendomsstatuut van de geplande investering en de **beschikkingmacht** over de infrastructuur van de aanvrager (gebruiker).

Informatie betreffende de **bouwvergunning**, het **stedenbouwkundig attest**, het **milieueffectenrapport**, het rapport inzake **brandveiligheid** of andere vereiste **vergunningen** voor de uitvoering van het project.

Het **investeringsplan** (welke investeringsuitgaven?) van het project en het **financieringsplan** (welke inkomsten?) van het project.
(ook de **timing** vermelden).

Uiteenzetting over de **financiële repercussie** van het investeringsproject op de **werking**.

Kopie van **huur- of erfpachtcontracten** en van **gebruikersovereenkomsten**.
Kopie van **leningsovereenkomsten** en van toezeggingen van **subsidies** en/of **inbreng in natura** door andere overheden i.f.v. de geplande investering.

Kopie van de meest recente **statuten** en van de samenstelling van het **beheersorgaan** (zoals verschenen in de bijlagen tot het Belgisch Staatsblad).

Vlaamse overheid
Vlaams Brusselfonds

Contact:
Ann Steenwinckel
i.o. Leidend ambtenaar Vlaams Brusselfonds
ann.steenwinckel@kb.vlaanderen.be

tel. 02-553 56 23

Nathalie Vanhaverbeke
hoofddeskundige
nathalie.vanhaverbeke@kb.vlaanderen.be

tel. 02-553 50 45